

Vlaanderen
is kansrijk opgroeien

Draaiboek voor consultatiebureaus

Uittreksel strafregister

Versie 10 oktober 2024

INHOUD

Wat is een uittreksel uit het strafregister?	3
Wat wordt er op het uittreksel uit het strafregister vermeld?	3
Waar kan je het uittreksel uit het strafregister vinden?	4
Toepassingsgebied	4
Op welke organisaties is de controleverplichting van toepassing?	4
Voor welke medewerkers moet de controle worden doorgevoerd?	5
Wat Als het consultatiebureau zich in een Huis van het Kind bevindt?	5
Wanneer is er sprake van een nieuwe medewerker?	5
De controle	6
Wanneer vraag je het uittreksel uit het strafregister op bij de nieuwe medewerker?	6
In welke gevallen mag de controle niet worden doorgevoerd?	6
Uitzonderlijk opnieuw opvragen in geval van een gegronde indicatie	7
Uitzonderlijke situatie in geval van een gegronde indicatie	7
Wie vraagt het uittreksel uit het strafregister op bij de nieuwe medewerker/vrijwilliger? Wie doet de beoordeling?	8
Hoe beoordeel je het uittreksel uit het strafregister?	8
Hoe moet een organisator het uittreksel beoordelen?	8
Wanneer mag een organisator het uittreksel niet zelf beoordelen?	10
Verwerking van persoonsgegevens	10
Hoe ga je om met het uittreksel uit het strafregister op vlak van privacy en verwerking van persoonsgegevens?	10
Wat als het toch fout loopt? Wie is er aansprakelijk?	12
Wie kan je contacteren met vragen?	12
Bronnen	13
Bijlage	14

Het beschermen van minderjarigen en het vermijden van een mogelijke aantasting van hun fysieke, psychische of seksuele integriteit is zeer belangrijk. Daarom voerde de Vlaamse overheid de verplichting¹ in binnen verschillende sectoren, waaronder de verschillende sectoren van preventieve gezins- en jongerenondersteuning, om van nieuwe medewerkers/vrijwilligers een uittreksel uit het strafregister 'Model Artikel 596.2 minderjarigenmodel' op te vragen en te controleren (Decreet houdende de verplichting voor bepaalde organisaties om een uittreksel uit het strafregister te controleren voor bepaalde nieuwe medewerkers). Deze verplichting vormt uiteraard slechts één schakel binnen een ruimer integriteits- en aanwervingsbeleid van jou als organisator.

Met dit draaiboek hopen we de erkende en gesubsidieerde organisatoren consultatiebureaus handvaten te geven over de toepassing en uitwerking van deze verplichting. Het draaiboek biedt een eerste houvast om je als organisator te organiseren bij het opvragen en controleren van het uittreksel uit het strafregister.

WAT IS EEN UITTREKSEL UIT HET STRAFREGISTER?

Het uittreksel uit het strafregister is een officieel document waarin de eventuele strafrechtelijke veroordelingen die op naam van de betrokkene staan, vermeld worden. Het uittreksel vermeldt de effectief uitgesproken vonnissen die opgetekend staan in het strafregister van de persoon. Het uittreksel uit het strafregister vervangt het vroegere 'getuigschrift van goed zedelijk gedrag'.

Er bestaan 3 modellen van uittreksels.

Model 'Artikel 596.2' is het '**minderjarigenmodel**' en is het attest dat nodig is voor specifieke activiteiten met contacten met kinderen en jongeren, zoals opvoeding, psycho-medisch-sociale begeleiding, hulpverlening aan de jeugd, kinderscherming, animatie of begeleiding van minderjarigen.

WAT WORDT ER OP HET UITTREKSEL UIT HET STRAFREGISTER VERMELD?

Het type uittreksel 'minderjarigenmodel' vermeldt niet alle veroordelingen. Veroordelingen die zijn opgelopen als minderjarige zullen bijvoorbeeld niet worden vermeld – tenzij in geval van uithandengeving. Ook veroordelingen tot een werkstraf zullen bijvoorbeeld niet terug te vinden zijn op het uittreksel. Bepaalde veroordelingen zullen enkel worden vermeld als ze betrekking hebben op feiten ten aanzien van minderjarigen. Als een rechter het verbod uitspreekt om deel uit te maken van een organisatie waarvan de activiteit in hoofdzaak gericht is op minderjarigen, zal dat verbod vermeld worden op dit type uittreksel.

¹ Decreet van 3 juni 2022 houdende de verplichting voor bepaalde organisaties om een uittreksel uit het strafregister als vermeld in artikel 596, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering, te controleren voor bepaalde nieuwe medewerkers.

WAAR KAN JE HET UITTREKSEL UIT HET STRAFREGISTER VINDEN?

Iedereen kan zijn eigen uittreksel zelf aanvragen in de gemeente waar hij ingeschreven is in het bevolkingsregister. Je moet hierbij je identiteitskaart voorleggen. Het is belangrijk dat je de reden vermeldt waarom je het document aanvraagt, zodat de ambtenaar het correcte model kan afleveren.

- In vele gevallen kan deze aanvraag digitaal (en gratis) via een e-loket van de gemeente verlopen.
- Als je geen woon- of verblijfplaats (meer) hebt in België dan moet je het uittreksel aanvragen bij de dienst Centraal Strafregister van de Federale overheidsdienst Justitie².
- Personen met een tijdelijke verblijfsvergunning zijn ingeschreven in het vreemdelingenregister. Zij hebben een vaste woon- of verblijfplaats in België en zijn ze ingeschreven in een gemeente. Zij kunnen een uittreksel bij die gemeente opvragen.
- Asielzoekers in procedure zijn ingeschreven in het wachtregister. Zij kunnen een uittreksel uit het strafregister aanvragen bij het Centraal Strafregister.

TOEPASSINGSGEBIED

OP WELKE ORGANISATIES IS DE CONTROLEVERPLICHTING VAN TOEPASSING?

De controleverplichting van het uittreksel uit het strafregister geldt voor organisaties die een activiteit aanbieden die valt onder **opvoeding, psycho-medisch-sociale begeleiding, hulpverlening aan de jeugd, kinderscherming, animatie of begeleiding van minderjarigen**.³

Dit betekent dat alle organisaties die met minderjarigen werken onder dit toepassingsgebied kunnen vallen, ongeacht hoeveel minderjarigen dit dan zijn.

- De erkende consultatiebureaus vallen onder de controleverplichting. De Memorie van Toelichting bij het decreet vermeld expliciet de consultatiebureaus van Kind en Gezin (Opgroeien).

² https://justitie.belgium.be/nl/centraal_strafregister

³ Artikel 596, tweede lid Wetboek van Strafvordering (wat het uittreksel strafregister 'minderjarigenmodel' regelt).

VOOR WELKE MEDEWERKERS MOET DE CONTROLE WORDEN DOORGEVOERD?

De controle moet gebeuren voor **elke nieuwe meerderjarige medewerker van de organisator die op structurele basis rechtstreeks met kinderen in contact komt op het consultatiebureau.**⁴

Alle medewerkers van de organisator die in rechtstreeks contact komen met kinderen op het consultatiebureau vallen onder de controleverplichting. Ongeacht hoe de organisator deze medewerker aanstelt (als bediende, vrijwilliger, stagiaire....).

- Ongeacht het type aanstelling: via een schriftelijke overeenkomst, via een mondelinge overeenkomst, conform de vrijwilligerswet.

Voorbeelden van wie onder de controleverplichting valt:

- een medewerker/vrijwilliger die weegt en meet op het consultatiebureau.
- een medewerker/vrijwilliger die tijdens de consulten andere activiteiten in de wachtzaal uitvoert.

Voorbeelden van wie niet onder de controle verplichting valt:

- educatief medewerker van het consultatiebureau die bijvoorbeeld instaat voor de planning en ondersteuning van vrijwilligers.
- medewerkers die enkel en alleen logistieke ondersteuning bieden, zoals poetspersoneel.
- een onthaalmedewerker in het gebouw waar het consultatiebureau zich bevindt.
- Medewerker of vrijwilliger die eenmalig ingeschakeld wordt.

WAT ALS HET CONSULTATIEBUREAU ZICH IN EEN HUIS VAN HET KIND BEVINDT?

Ook Huizen van het kind vallen onder het toepassingsgebied van het decreet.

Alle medewerkers in een Huis van het kind die structureel en regelmatig contact hebben met kinderen vallen onder de controleverplichting.

WANNEER IS ER SPRAKE VAN EEN NIEUWE MEDEWERKER?

Er is sprake van een nieuwe medewerker **telkens er een nieuwe aanstelling is**. Dat is bijvoorbeeld (maar niet uitsluitend) wanneer er een nieuwe overeenkomst (mondeling of schriftelijk) wordt

⁴ Het gaat enkel over medewerkers/vrijwilligers die betrokken zijn bij opvoeding, psycho-medisch-sociale begeleiding, hulpverlening aan de jeugd, kindbescherming, animatie of begeleiding van minderjarigen.

afgesloten. Er moet een nieuwe controle van het uittreksel gebeuren bij elke nieuwe overeenkomst, tenzij de vorige controle minder dan 1 jaar geleden is.

- Een medewerker die elk jaar opnieuw wordt aangesteld zal telkens als ‘nieuwe medewerker’ worden beschouwd. Voorbeeld: een vrijwilliger die enkel in de zomermaanden actief is. Telkens voor aanvang van het nieuwe contract zal de vrijwilliger als een ‘nieuwe’ medewerker beschouwd worden en een uittreksel uit het strafregister moeten voorleggen.⁵
- Een medewerker/vrijwilliger wordt ook als ‘nieuw’ beschouwd als het gaat om een bestaande medewerker die een **andere activiteit** zal uitvoeren voor de organisatie, waardoor deze op basis van de voorwaarden gevat wordt door de controleverplichting, ook wanneer de arbeidsovereenkomst hetzelfde blijft.

DE CONTROLE

WANNEER VRAAG JE HET UITTREKSEL UIT HET STRAFREGISTER OP BIJ DE NIEUWE MEDEWERKER?

Het uittreksel uit het strafregister wordt **vóór de start** opgevraagd, aangeleverd en beoordeeld. Noteer steeds **de datum waarop het uittreksel is voorgelegd** (zie verder waarom dit belangrijk is). Nog enkele aandachtspunten:

- Het document wordt **niet van alle kandidaat-medewerkers of kandidaat vrijwilligers** opgevraagd. Het wordt enkel opgevraagd voor de die medewerkers/vrijwilligers die effectief starten.
- Het uittreksel mag **maximaal één maand oud** zijn op het ogenblik dat het wordt voorgelegd.
- Als de persoon geen uittreksel uit het strafregister kan aanleveren omdat deze bijvoorbeeld niet in België woont, volstaat een gelijkaardig attest⁶.

Het opvragen en voorleggen van een uittreksel uit het strafregister kan voor sommige kandidaat-medewerkers een drempel vormen. Daarom is het belangrijk om hen goed te informeren wat zo’n uittreksel precies inhoudt, waarom het wordt opgevraagd, hoe ze dat kunnen aanvragen bij de gemeente, wat er nadien met het uittreksel gebeurt.

IN WELKE GEVALLEN MAG DE CONTROLE NIET WORDEN DOORGEVOERD?

Er zijn een aantal gevallen waarin er geen controle mag gebeuren:

⁵ Tenzij het minder dan een jaar geleden is dat het vorige uittreksel strafregister werd voorgelegd. Zie ook bij: ‘In welke gevallen mag de controle niet worden doorgevoerd.’

⁶ Het decreet vermeldt in artikel 3: Een document dat gelijkwaardig is aan het voormelde uittreksel uit het strafregister en dat is verleend door andere lidstaten van de Europese Unie of door staten die ermee gelijkgesteld zijn op het vlak van de toegang tot het uitoefenen van beroepswerkzaamheden wordt ook in aanmerking genomen.

1. Als de medewerker tijdens het **voorbijge jaar al een uittreksel uit het strafregister heeft voorgelegd** aan dezelfde organisator, mag die controle niet opnieuw gebeuren bij een nieuwe aanstelling als de medewerker bij de vorige controle daadwerkelijk is aangesteld. Om na te gaan of deze uitzondering van toepassing is, is de **datum waarop het uittreksel is voorgelegd** het relevante criterium. Daarom is het aan te raden om de datum te noteren waarop een uittreksel uit het strafregister is voorgelegd.
2. Als een overeenkomst wordt gesloten met een rechtspersoon (bv. Universitaire instelling of een vzw) voor een persoon die activiteiten zal uitvoeren in de aanstellende organisatie, zal de controle van deze persoon niet mogen gebeuren als de **rechtspersoon bevestigt dat de controle al gebeurd is op het ogenblik dat de rechtspersoon die persoon zelf heeft aangesteld**. Het is aangeraden om deze bevestiging schriftelijk te vragen, zodat dit wanneer nodig achteraf kan worden aangetoond.

Voorbeeld: je stelt een vrijwilliger/medewerker aan op het consultatiebureau in samenwerking met een andere organisatie om te wegen en meten. De andere organisatie controleerde al het uittreksel strafregister van de vrijwilliger/medewerker.

UITZONDERLIJK OPNIEUW OPVRAGEN IN GEVAL VAN EEN GEGRONDE INDICATIE

Als er een **gegronde indicatie** is dat de medewerker/vrijwilliger een **onaanvaardbare veroordeling** heeft opgelopen kan – mits de vereiste motivatie en zeer uitzonderlijk – toch **opnieuw** een uittreksel uit het strafregister worden opgevraagd van een bestaande medewerker (medewerker die niet nieuw is zoals hierboven omschreven). Het is niet de bedoeling om systematische, herhaaldelijke controles uit te voeren.

De indicatie van een onaanvaardbare veroordeling kan, maar niet uitsluitend, voorkomen uit één van volgende feiten:

- een melding door een slachtoffer van de betrokkene;
- als meerdere klachten door derden worden ingediend;
- zorgwekkende persberichten over bepaalde feiten.

Waak er als controlerende organisator over dat het opnieuw opvragen niet leidt tot willekeur of discriminatie.

UITZONDERLIJKE SITUATIE IN GEVAL VAN EEN GEGRONDE INDICATIE

Er kan ook sprake zijn van een gegronde indicatie als er een objectief vermoeden is dat een medewerker binnen de organisatie bijvoorbeeld het voorwerp van een onderzoek inzake een zedenmisdrijf uitmaakt. Als de organisatie op dat ogenblik het uittreksel uit het strafregister opvraagt, zal enkel informatie te zien zijn over vorige veroordelingen, niet over het lopend onderzoek. Voor een verantwoordelijke binnen een organisatie is dat een moeilijke situatie, waarbij deze een bestaande medewerker niet onterecht wilt beschuldigen, maar waarbij de veiligheid van de minderjarige leden toch vooropstaat. Om daaraan tegemoet te komen, is het een mogelijkheid voor de organisator om

contact op te nemen met Opgroeien. Een daartoe aangesteld persoon bij Opgroeien kan dan contact opnemen met het openbaar ministerie om hiernaar te informeren. Het openbaar ministerie zal steeds het geheim van het onderzoek moeten naleven, maar kan wel meedelen of de persoon in kwestie effectief het voorwerp is van een opsporingsonderzoek of vervolging, als deze een functie uitoefent die een gezagsrelatie met minderjarigen of kwetsbare personen impliceert⁷. Opgroeien kan, met het oog op de bescherming van de minderjarigen, de noodzakelijke informatie aan de verantwoordelijke van de organisator bezorgen.

Dit is een erg uitzonderlijke situatie. Deze mogelijke maatregelen houden geen bijkomende verplichting in voor organisaties, maar bieden louter handvatten voor organisaties die in dergelijke complexe situaties terechtkomen.

WIE VRAAGT HET UITTREKSEL UIT HET STRAFREGISTER OP BIJ DE NIEUWE MEDEWERKER/VRIJWILLIGER? WIE DOET DE BEOORDELING?

Het is belangrijk in de organisatie **iemand het mandaat te geven** om de controle uit te voeren. Enkel wie het mandaat heeft, mag het uittreksel opvragen, inkijken en beoordelen. Die persoon moet steeds discreet omgaan met de informatie die hij op deze manier verkrijgt. **Discreet** kunnen handelen met het **nodige verantwoordelijkheidsgevoel** is dus essentieel.

- Duid als organisator hiervoor een verantwoordelijke aan.
- Ondersteun als organisator de betrokken medewerker(s) om deze opdracht op te nemen.
- Zorg dat geen andere medewerkers van je organisator toegang hebben tot deze vertrouwelijke informatie.

HOE BEOORDEEL JE HET UITTREKSEL UIT HET STRAFREGISTER?

Hoe moet een organisator het uittreksel beoordelen?

Wanneer je het uittreksel uit het strafregister ontvangt, beoordeel je de inhoud ervan.

In de meeste gevallen zal het uittreksel uit het strafregister '**blanco strafregister**' vermelden. Dit wil zeggen dat de betrokkene geen veroordelingen heeft opgelopen die op het uittreksel 'minderjarigenmodel' vermeld worden. In dat geval hoeft het uittreksel inhoudelijk niet verder beoordeeld te worden.

Als het uittreksel uit het strafregister **wel veroordelingen** vermeldt, zal de organisator een beoordeling moeten maken.

⁷ Zie Omzendbrief van het College van Procureurs-generaal nr. 08/2014 houdende Mededeling van opsporingsonderzoeken, vervolgingen en veroordelingen van ambtenaren, en personen die taken van openbaar belang waarnemen of die functies uitoefenen die doorgaans een gezagsrelatie met minderjarigen of kwetsbare personen impliceren; zie https://www.om-mp.be/sites/default/files/u1/col_08_2014_herziene_09.01.2020.pdf

Hou voor ogen dat een persoon met een vermelding op het uittreksel uit het strafregister niet sowieso een gevaar betekent voor minderjarigen. Het is mogelijk dat bepaalde vermeldingen op het uittreksel geen invloed hebben op de omgang met minderjarigen, zoals bijvoorbeeld een zware verkeersovertreding. Als maatschappij moeten we mensen de kans kunnen geven om zich te herpakken en te re-integreren. Wel moeten we nagaan of er ondanks de veroordelingen nog **sprake kan zijn van goed en zedelijk gedrag en een onberispelijk gedrag in de omgang met minderjarigen**.

De beoordeling van het uittreksel uit het strafregister gebeurt aan de hand van een **aantal elementen die in het decreet zijn bepaald**:

1. Er kunnen **contextuele gegevens** zijn **met betrekking tot feiten** waarvoor men veroordeeld is, die ertoe leiden dat een veroordeling meer of minder problematisch is om met minderjarigen te werken. Dit zal echter niet evident zijn om te beoordelen aangezien deze informatie niet op het uittreksel verschijnt. De organisatie kan zich dan enkel baseren op de toelichting van de betrokkene. Bijgevolg is het aan te raden een sceptische houding aan te nemen bij de uitleg van een betrokkene over de feiten. Een organisatie mag er steeds van uitgaan dat een rechter alle elementen van het dossier in aanmerking heeft genomen en een correcte uitspraak heeft gedaan. Het is niet aan de organisatie om op basis van de uitleg van de betrokkene de uitspraak van de rechter in twijfel te trekken en een mildere houding aan te nemen naar de betrokkene toe.

Hou rekening met de **contextuele gegevens met betrekking tot het verdere levensverloop** van de betrokkene. Een veroordeelde voor diefstal die nadien zijn leven duidelijk terug op het juiste spoor krijgt, zou in die zin toch in aanmerking kunnen komen voor een functie die in aanraking komt met minderjarigen.

2. **Het tijdsverloop** sinds een mogelijke veroordeling: Een jeugdfout kan, maar hoeft niet altijd een tegenindicatie te zijn voor het uitoefenen van een bepaalde functie. Een persoon die op 20-jarige leeftijd eenmalig is veroordeeld voor slagen en verwondingen – bijvoorbeeld in dronken toestand op een uitgaansavond – kan op 35-jarige leeftijd worden aangesteld om met minderjarigen te werken als uit de gesprekken met de betrokkene geen geweld- of agressieprobleem blijkt. Anderzijds zal een veroordeling op 20-jarige leeftijd voor verkrachting van een minderjarige ook op latere leeftijd een probleem vormen om aangesteld te worden om met minderjarigen te werken.
3. Het feit of het gaat over een **veroordeling wegens feiten gepleegd ten aanzien van een minderjarige**: een veroordeling heeft niet noodzakelijk een invloed op het gedrag ten aanzien van minderjarigen. Zo is het mogelijk dat een veroordeling wegens boekhoudkundige fraude niet als problematisch wordt beschouwd om daarna een functie uit te oefenen waarbij de betrokkene in contact komt met minderjarigen.
4. Andere elementen dan deze vermeld in de punten 1. t.e.m. 3., die de organisator relevant acht.

Het beoordelen van deze feitelijke gegevens is niet eenvoudig. Gezien de beperkte informatie op het uittreksel uit het strafregister is de organisator in grote mate afhankelijk van de informatie die de betrokkene geeft. Ga er wel steeds van uit dat een veroordeling correct is en ga niet in tegen een uitspraak van de rechter. Als de betrokkene aangeeft onterecht veroordeeld te zijn, kan dit een teken

zijn dat er nog gebrek aan schuldinzicht is. **In geval van twijfels, plaats je de minderjarige steeds voorop!**

Als je **ondersteuning wenst** bij de beoordeling van een niet-blanco uittreksel kan je terecht bij consultatiebureaus@opgroeien.be en de casus (zonder vermelding van de naam van de betrokkene) voorleggen. Het is belangrijk de informatie met niemand anders dan de bovenvermelde personen te delen en enkel wanneer noodzakelijk.

Wanneer mag een organisator het uittreksel niet zelf beoordelen?

In bepaalde gevallen heeft de organisator **geen beoordelingsmarge**.

Dat is het geval als een rechter een **bijkomende straf als vermeld in artikel 382bis, 1°, 2° of 3° van het Strafwetboek** heeft opgelegd. Deze straf houdt in dat de persoon die bepaalde zedenmisdrijven heeft gepleegd t.a.v. een minderjarige of met zijn deelneming (zoals voyeurisme, verkrachting, grooming, bezit van kinderpornografie, prostitutie van minderjarigen...), voor een bepaalde termijn:

1. niet mag deelnemen aan **onderwijs** in een openbare of particuliere instelling die minderjarigen opvangt;
2. geen deel mag uitmaken van een **organisatie** (feitelijk of rechtspersoon) waarvan de activiteit in hoofdzaak op **minderjarigen** gericht is, ongeacht of dit als vrijwilliger, personeel of lid van de organen van bestuur en beheer is;
3. geen activiteit mag toegewezen krijgen in een organisatie (feitelijk of rechtspersoon) die de veroordeelde in een **vertrouwens- of gezagsrelatie tegenover minderjarigen** plaatst. Opnieuw geldt dit voor vrijwilligers, personeel en leden van de organen van bestuur en beheer.

Het uittreksel uit het strafregister zal dan vermelden dat er een **‘ontzetting van het recht’** is om één van hogervermelde activiteiten uit te voeren ten aanzien van **‘minderjarigen’**. **Dit zal dan uitdrukkelijk** vermeld worden op het uittreksel strafregister.

Als dergelijke bijkomende straf wordt vermeld op het uittreksel uit het strafregister, moet de organisator rekening houden met deze bijkomende straf en kan de betrokkene niet starten. **De organisator heeft dan geen beoordelingsmarge**.

Meer in het algemeen zal een betrokkene die veroordeeld is voor een zedenmisdrijf ten aanzien van een minderjarige of kindermishandeling niet aangesteld kunnen worden. Ook in die gevallen zal er geen beoordelingsmarge zijn.

VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS

HOE GA JE OM MET HET UITTREKSEL UIT HET STRAFREGISTER OP VLAK VAN PRIVACY EN VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS?

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG of in het Engels GDPR) stelt strenge regels voorop voor het omgaan met gerechtelijke gegevens, zoals de gegevens die vermeld worden op een

uittreksel uit het strafregister.⁸ Daarom voorzien de AVG en het decreet een aantal uitdrukkelijke bepalingen over hoe er met dit uittreksel moet worden omgegaan.

- Zo mag het uittreksel uit het strafregister enkel worden gecontroleerd van nieuwe medewerkers die de organisator wenst aan te stellen of van medewerkers die van functie veranderen en dit **enkel met het oog op bescherming van minderjarigen**. Om dat doel te bereiken wordt ten aanzien van nieuwe medewerkers vereist dat zij goed en zedelijk gedrag vertonen, dat minstens een onberispelijk gedrag in de omgang met minderjarigen inhoudt. Het uittreksel mag **voor geen enkel ander doeleinde** gebruikt worden.
- Probeer steeds om het uittreksel **op papier** te bekijken in het bijzijn van de kandidaat-medewerker. Geef vervolgens het uittreksel direct terug aan de medewerker na consultatie. Tenzij bijhouden noodzakelijk is voor het beoordelen van het uittreksel.⁹
- Enkel wanneer het niet mogelijk is om in te kijken via een papieren versie kan het via een **veilig digitaal alternatief**.

Voorbeelden:

- Via de gratis toepassing privatebin.net, waarbij de verzender het uittreksel doorstuurt via een beveiligde link die enkel door de bestemming kan geopend worden en de gegevens geëncrypteerd blijven tot ze éénmalig gelezen kunnen worden door de bestemming. Opvragen via gewone e-mail is geen veilige manier. Het uittreksel tijdelijk bijhouden kan enkel wanneer dit strikt noodzakelijk is voor het beoordelen van een niet-blanco uittreksel.
- Via de gratis toepassing send.tresorit.com, waarbij de verzender het uittreksel doorstuurt via een beveiligde link die enkel met een wachtwoord kan geopend worden.
- Het uittreksel mag je niet langer bewaren dan noodzakelijk is voor het doeleinde van de gegevensverwerking. Daarom bepaalt het decreet dat de **uittreksels uit het strafregister vernietigd worden nadat de definitieve beslissing over de aanstelling van de medewerker/vrijwilliger genomen is**. Ook alle inhoud uit het uittreksel strafregister moet worden vernietigd. Hou **geen interne notities** bij waarin de inhoud van het uittreksel wordt overgenomen.
- Het gevolg is dat de organisator niet zwart op wit kan aantonen dat zij de verplichte controle heeft doorgevoerd. Om toch een administratief spoor van de controle aan te leggen, wordt er gevraagd dat organisaties **in hun dossier aanduiden dat de controle gebeurd is** zonder dat er over de inhoud van het uittreksel uit het strafregister iets wordt vermeld. Registreer de **datum dat het uittreksel uit het strafregister is voorgelegd/aangeleverd**. Het is dus niet vereist – en bovendien niet toegelaten – om een schriftelijke beoordeling van het uittreksel uit het strafregister bij te houden.

De wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (Wet Verwerking Persoonsgegevens) verplicht bovendien dat er een **lijst van categorieën van personen of functies** wordt opgesteld die toegang hebben tot de gegevens. Het is vooral van belang dat, als dit gevraagd wordt, de organisator kan aangeven welke

⁸ Het uittreksel uit het strafregister heeft betrekking op gewone persoonsgegevens en gerechtelijke gegevens, zie o.a. 10 AVG.

⁹ Bij een blanco strafregister zal bijhouden nooit noodzakelijk zijn voor de beoordeling.

personen of functies toegang hebben. Dit zullen in de praktijk de personen zijn die instaan voor de aanstelling van medewerkers/vrijwilligers.

De persoon die de controle doorvoert moet de verkregen informatie als **vertrouwelijk** behandelen. Het kan niet de bedoeling zijn dat gevoelige strafrechtelijke informatie – op eender welke wijze, inclusief mondeling – verspreid wordt naar andere medewerkers binnen of buiten de organisatie.

Het gegeven dat de organisatie het uittreksel uit het strafregister opvraagt en de manier waarop hiermee wordt omgegaan, moet worden opgenomen in de **privacyverklaring** en het **verwerkingsregister** van de organisator. Deze verwerking gebeurt op basis van een wettelijke verplichting. De organisator moet hier transparant over zijn naar de betrokkenen toe.

WAT ALS HET TOCH FOUT LOOPT? WIE IS ER AANSPRAKELIJK?

Als een medewerker/vrijwilliger, ondanks de doorgevoerde controle, toch een misdrijf pleegt ten aanzien van een minderjarige binnen de organisatie, **zal het de pleger zelf zijn die strafrechtelijk aansprakelijk zal zijn**. De persoon die de controle heeft doorgevoerd, kan zelf niet strafrechtelijk aansprakelijk zijn en veroordeeld worden voor de feiten die de medewerker/vrijwilliger heeft gepleegd.¹⁰

Het **opvragen en controleren** van het uittreksel uit het strafregister **is een resultaatsverbintenis**. De organisatie is namelijk op basis van het decreet verplicht om de controle door te voeren. Als de organisator dat niet doet, betreft dit een fout, op basis waarvan men aansprakelijk kan zijn om de schade die voortvloeit uit deze fout te vergoeden. Dit betreft burgerrechtelijke aansprakelijkheid. Als de organisator de formaliteit van het opvragen en controleren naleeft, kan er geen sprake zijn van aansprakelijkheid.

De **inhoudelijke beoordeling** van het uittreksel uit het strafregister **betreft een inspanningsverbintenis**, waarbij de organisator naar best vermogen een beslissing neemt. Er wordt verwacht van organisatoren dat zij te goeder trouw, voorzichtig en zorgvuldig handelen en de veiligheid van het kind voorop stellen. Daarom hoeft een organisator die te goeder trouw en als een voorzichtig en redelijk persoon heeft gehandeld zich geen zorgen te maken over een eventuele aansprakelijkheid als een medewerker wiens uittreksel van het strafregister werd gecontroleerd nadien – en ondanks alle voorzorgsmaatregelen – bepaalde feiten pleegt.

WIE KAN JE CONTACTEREN MET VRAGEN?

Heb je vragen over de toepassing van dit decreet? Neem contact op met klantenbeheer: consultatiebureaus@opgroeien.be

¹⁰ Tenzij de persoon die de controle heeft doorgevoerd effectief zelf een misdrijf gepleegd heeft of bijvoorbeeld medeplichtig is aan het plegen van de feiten.

BRONNEN

- [Decreet houdende de verplichting voor bepaalde organisaties om een uittreksel uit het strafregister als vermeld in artikel 596, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering, te controleren voor bepaalde nieuwe medewerkers \(vlaanderen.be\)](#)
- [Controle uittreksel strafregister | Sport Vlaanderen](#)
- [Uittreksel uit het strafregister | Vlaanderen.be](#)

BIJLAGE

Op uittreksels toe te passen regels voor uitwissing/niet-vermelding model 596.2 Sv.

Regel 1: worden in dit model **nooit vermeld**:

1. de veroordelingen tot een werkstraf
2. vervallenverklaringen en maatregelen uitgesproken conform art. 63 van de wet betreffende de jeugdbescherming
3. arresten van herstel in eer en rechten en de ter zake doende veroordelingen
4. minnelijke schikkingen die tot het verval van de strafvordering leiden
5. vrijspraken
6. veroordelingen die tot amnestie hebben geleid
7. veroordelingen die in laatste aanleg zijn gewezen en nietig verklaard tengevolge van een cassatieberoep of een vordering tot herziening
8. beslissingen tot intrekking
9. veroordelingen uitgesproken op grond van een later opgeheven bepaling

Regel 2: **vonnissen minder dan 3 jaar voor datum uittreksel uitgesproken:**
moeten allemaal worden vermeld (eenvoudige schuldigverklaringen, politieveroordelingen, correctionele veroordelingen en criminele veroordelingen)

+

- opschortingen van de uitspraak voor feiten die ten opzichte van een minderjarige werden gepleegd
- interneringen voor feiten die ten opzichte van een minderjarige werden gepleegd
- terbeschikkingstellingen van de regering (strafuitvoeringsrechtbank) en internering genomen ten aanzien van recidivisten, gewoontemisdadigers en plegers van bepaalde seksuele strafbare feiten voor feiten die ten opzichte van een minderjarige werden gepleegd
- buitenlandse beslissingen voor feiten die ten opzichte van een minderjarige werden gepleegd

Regel 3: **vonnissen meer dan 3 jaar geleden uitgesproken:**

a. **worden steeds vermeld:**

1. de gevangenisstraffen van meer dan 6 maanden
2. de geldboetes van meer dan 500 euro voor andere strafbare feiten dan het wegverkeer (K.B. 13 maart 1968)

b. **worden vermeld:**

1. de veroordelingen bij eenvoudige schuldigverklaring
2. de gevangenisstraffen tot (en met) 6 maanden
3. de geldboetes tot (en met) 500 euro
4. de geldboetes op grond van de door het K.B. van 16 maart 1968 (wegverkeer) gecoördineerde wetten
5. buitenlandse beslissingen
6. opschortingen van de uitspraak
7. interneringen
8. terbeschikkingstellingen van de regering (strafuitvoeringsrechtbank) en internering genomen ten aanzien van recidivisten, gewoontemisdadigers en plegers van bepaalde seksuele strafbare feiten
9. Verbod om in contact te treden met minderjarigen uitgesproken door een onderzoeksrechter (tot op het ogenblik dat de onderzoeksrechter dit verbod opheft)

alleen indien

- die veroordelingen worden uitgesproken voor feiten die ten opzichte van een minderjarige werden gepleegd
- of indien een **vervalvenverklaring** van meer dan drie jaar **in verband** met minderjarigen werd **uitgesproken** in het vonnis (1)

- (1)
- ontzetting van het recht om deel te nemen aan onderwijs in een openbare of particuliere instelling die minderjarigen opvangt (art. 382bis a S.W.)
 - ontzetting van het recht om deel uit te maken van elke instelling of vereniging waarvan de activiteit in hoofdzaak op minderjarigen is gericht (art. 382bis b S.W.)

Een uittreksel uit het strafregister bevat, naast de aanduiding van de betreffende persoon, volgende vermeldingen:

- De datum van de veroordeling en de rechtbank die de uitspraak deed;
- De kwalificatie van de feiten, zoals deze omschreven worden in de regelgeving;
- De hoogte van de uitgesproken straf(fen) en/of maatregelen.

Er zal nooit een detail van de concrete feiten worden vermeld zoals die zich hebben voorgedaan. Het kan dus een vrij abstracte omschrijving zijn, zonder concrete indicatie van wat de onderliggende feiten zijn.